

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase, v právní věci žalobkyně: **B. R.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 11. 2014, č. j. 41 Ad 3/2014 – 28, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 12. 11. 2014, č. j. 41 Ad 3/2014 – 28, bylo zrušeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „stěžovatelka“) ze dne 9. 12. 2013, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně (dále jen „účastnice řízení“) a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 26. 9. 2013, č. j. X jímž byla účastnici řízení zamítnuta žádost o starobní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 28 a § 32 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť nedosáhla potřebného důchodového věku s ohledem na nesplnění podmínky osobní péče o dítě.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Zároveň požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti s odůvodněním, že pokud Nejvyšší správní soud zruší napadený rozsudek, jímž bylo zrušeno její rozhodnutí, věc se dostane do stadia nového posouzení žaloby. Krajský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, pak může rozhodnout opačně, což by mělo za následek „obživnutí“ původního rozhodnutí stěžovatelky. Nové rozhodnutí krajského soudu by však již nevedlo ke zrušení rozhodnutí stěžovatelky vydaného v mezidobí, k realizaci původního rozsudku krajského soudu. Vedle sebe by tak existovala dvě opačná rozhodnutí o téže věci, což představuje nežádoucí výsledek, jenž je existujícími procesními instituty obtížně řešitelný. V daném případě by rozhodnutí o původní žalobě ztratilo smysl, což by vedlo ke vzniku nepoměrně větší újmy, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

Účastnice řízení ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedla, že s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Pokud by této žádosti bylo vyhověno, zůstala by nadále bez finančních prostředků. Dále účastnice řízení zrekapitulovala, že se ve věci samé jedná o posouzení právní otázky, zda ust. § 20 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění lze vykládat striktně, jak na tom trvá stěžovatelka, nebo zda je tento výklad příliš zužující a výrazně diskriminující, jak v napadeném rozsudku konstatoval krajský

soud. Co se týče přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, účastnice řízení odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, že s ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno ojedinělým případům. Je tedy otázkou, nakolik lze u správního orgánu, jako orgánu veřejné moci, vůbec o nějaké nenahraditelné újmě, která je jednou z podmínek pro přiznání odkladného účinku, hovořit. Závěrem účastnice řízení odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2003, č. j. 1 Ads 10/2003 – 52, z jehož odůvodnění dovozuje, že zrušením rozhodnutí správního orgánu o nepřiznání důchodu a vrácení věci k dalšímu řízení, nehrozí správnímu orgánu nenahraditelná újma ve smyslu ust. § 73 odst. 2 a § 107 s. ř. s.

Podle ust. § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ust. § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně.

Podle ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno automaticky očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zákonným postupem zrušeno.

V usnesení ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS a dostupné na www.nssoud.cz, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dovodil, že zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou stanoveny shodně pro všechny stěžovatele (žalobce, žalovaného, osoby zúčastněné na řízení). Zpravidla však budou opřeny o různé skutkové okolnosti spojené s negativními důsledky výkonu rozhodnutí krajského soudu právě s ohledem na to, která z procesních stran je uplatní. Kasační stížnosti žalovaného bude odkladný účinek zpravidla přiznán v ojedinělých případech, které zákon spojuje s hrozbou nepoměrně větší újmy. Byť se citované rozhodnutí rozšířeného senátu vztahovalo k předchozí právní úpravě účinné před novelizací s. ř. s. zákonem č. 303/2011 Sb., jeho závěry jsou i nadále přiměřeně použitelné.

Stěžovatelka odůvodnila návrh na přiznání odkladného účinku možnou existencí dvou různých správních rozhodnutí v téže věci. Povinnost stěžovatelky rozhodnout v souladu s právním názorem vysloveným krajským soudem ve zrušujícím rozsudku nemůže být sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V této souvislosti Nejvyšší správní soud opět odkazuje na usnesení ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, v němž rozšířený senát konstatoval, že podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem či nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá vliv na plnění povinností správním orgánem. Rozšířený senát zároveň upozornil, že pokud krajský soud zruší rozhodnutí správního orgánu, správní orgán je povinen pokračovat v řízení a respektovat přitom závazný právní názor vyslovený ve zrušujícím rozsudku bez ohledu na to, zda byla podána kasační stížnost. Skutečnost, že správní orgán má povinnost rozhodnout o věci v souladu se zrušujícím rozsudkem krajského soudu, tedy sama o sobě nemůže vést k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti už jen z toho důvodu, že by tímto způsobem mohl argumentovat každý správní orgán, jehož rozhodnutí bylo zrušeno. Takový postup by však odporoval smyslu a účelu zákonné úpravy. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti správnímu orgánu je tedy vyhrazeno pro ojedinělé případy,

pokračování

kdy by okamžitý výkon soudního rozhodnutí mohl mít závažné důsledky, např. vrácení řídičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku, apod.

O takovou mimořádnou situaci se v dané věci nejedná, resp. stěžovatelka nic takového netvrdila. Z obsahu spisu ani z tvrzení stěžovatelky nevyplývá, že by výkon napadeného rozsudku mohl mít takové právní následky, které by pro stěžovatelku znamenaly nepoměrně větší újmu ve smyslu ust. § 73 odst. 2 s. ř. s.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neprokázala, že výkon či účinky napadeného rozsudku by vedly ke vzniku nepoměrně větší újmy, Nejvyšší správní soud se již nezabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebylo v rozporu s veřejným zájmem.

Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. února 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu